

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/104/2021
Identifikačné číslo spisu:	3718201880
Dátum vydania rozhodnutia:	13.09.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Beáta Miničová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:3718201880.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Beaty Miničovej a členiek JUDr. Ivany Izakovičovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobcu: ČSOB Leasing, a.s., so sídlom Žižkova 11, 815 10 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 704 713, zastúpeného Relax SK, s. r. o., so sídlom 972 11 Poruba 395, IČO: 43 981 321, zastúpeného Advokátska kancelária OLŠOVSKÝ, spol. s r.o., so sídlom G. Švéniho 6, 971 01 Prievidza, IČO: 50 595 652, v mene ktorej koná JUDr. Gabriel Olšovský, ako advokát a konateľ, proti žalovanému: ASPEKTA TRADE s.r.o., so sídlom Nimnická cesta 1674, 020 01 Púchov, IČO: 31 567 380, zastúpenému advokátskou kanceláriou MÚDRY & MINÁRIKOVÁ advokátska kancelária s. r. o., so sídlom Palackého 6403, 911 01 Trenčín, IČO: 52 418 219, v mene ktorej koná Mgr. Matej Múdry, ako advokát a konateľ, o zaplatenie 18.161,16 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Považská Bystrica, pod sp. zn. 14Cb/76/2018, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 30. júna 2020, č. k. 16Cob/59/2019-191, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a .

II. Žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Považská Bystrica (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 4. februára 2019, č. k. 14Cb/76/2018-109, výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 17.943,41 Eur, úroky z omeškania 8 % ročne zo sumy 9.723,06 Eur od 27.07.2018 do zaplatenia, úroky z omeškania 8 % ročne zo sumy 7.140,10 Eur od 27.07.2018 do zaplatenia a úroky z omeškania 8 % ročne zo sumy 1.080,25 Eur od 24.07.2017 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Výrokom II. žalobu vo zvyšku zamietol. Výrokom III. priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému, ktorý je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 97,70 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, o ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá

súdny úradník. Výrokom IV. uložil súd prvej inštancie žalobcovi povinnosť nahradiť znalcovi Ing. Jánovi Závodnému 1,15 % znalečného vzniknutého účasťou znalca na pojednávaní dňa 04.02.2019. Výrokom V. uložil okresný súd žalovanému povinnosť nahradiť znalcovi Ing. Jánovi Závodnému 98,85 % znalečného vzniknutého účasťou znalca na pojednávaní dňa 04.02.2019.

2. Návrhom na vydanie platobného rozkazu sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 18.161,16 Eur, úroky z omeškania a trovy konania. Podaný návrh žalobca odôvodnil tým, že so žalovaným dňa 30.07.2014 uzatvoril kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bolo kúpa a dodanie motorového vozidla Mazda (ďalej aj ako „kúpna zmluva“). Leasingovému nájomcovi (Relax SK, s. r. o., so sídlom 972 11 Poruba 395, IČO: 43 981 321) sa vozidlo ešte v záruke dňa 28.06.2017 pokazilo, od ktorého dňa nemohol leasingový nájomca vozidlo užívať a musel si vozidlo zapožičať. Žalovaný krátko pred uplynutím 30 dňovej lehoty na odstránenie reklamovanej vady oznámil leasingovému nájomcovi, že mu reklamáciu neuznáva z dôvodu, že zadretie motora spôsobil práve leasingový nájomca tým, že manuálne resetoval dáta o životnosti oleja.

3. V rámci odôvodnenia rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, ktoré skutočnosti mal v konaní za preukázané. Žalobca uzatvoril so žalovaným kúpnu zmluvu, na základe ktorej žalovaný dodal žalobcovi vozidlo Mazda. Z protokolu o prevzatí vozidla vyplývalo, že žalovaný poskytol kupujúcemu na vozidlo záruku na 3 + 2 roky/150 000 km. Poskytnutie tejto záruky znamenalo, že v prípade, ak sa na vozidle počas 3 rokov od jeho dodania niečo pokazí, žalovaný to bezplatne opraví. Medzi stranami nebolo sporné, že dňa 28.06.2017 sa na vozidle vyskytla taká závažná vada, že vozidlo prestalo byť pojazdné. Keďže sa vada vyskytla pred tým, ako uplynula 3-ročná záručná doba, žalovaný bol povinný, aj s poukazom na § 429 Obchodného zákonníka, túto vadu bezplatne opraviť. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že žalobca splnil všetky svoje „formálne povinnosti“, ktorých splnenie vyžaduje ust. § 428 a § 436 Obchodného zákonníka na to, aby bolo možné priznať nároky z väd. Splnenie týchto povinností okresný súd videl v tom, že žalobca vadu neodkladne notifikoval predávajúcemu (žalovanému), a súčasne si zvolil nárok zo zodpovednosti, tým že vozidlo priviezol do servisu jednoznačne vyjadril, že žiada o opravu.

4. Obrana žalovaného spočívala v tvrdení, že vadu na vozidle spôsobila osoba, ktorej žalobca vozidlo poskytol do užívania (tzn. leasingový nájomca). V tejto súvislosti súd prvej inštancie upriamil pozornosť na to, že pre možnú aplikáciu vylúčenia zodpovednosti zo záruky, nie je postačujúce iba tvrdenie žalovaného, že vada vznikla v dôsledku nedodržania návodu. Dôraz súd prvej inštancie kladol na to, že bolo povinnosťou žalovaného preukázať toto svoje tvrdenie. Za účelom preukázania tejto skutočnosti žalovaný predložil iba výpis zo svojej komunikácie s importérom, výňatok z manuálu a technickú správu vypracovanú importérom. Uvedené dôkazy však podľa názoru súdu prvej inštancie nepreukazovali, že vadu spôsobil konateľ leasingového nájomcu. K uvedenému záveru okresný súd dospel na základe toho, že žalovaný nepreukázal, aké úkony vyžaduje návod na obsluhu v prípade rozsvietenia indikačnej kontrolky servisu a logicky tak nemohol preukázať ani to, že vodič tieto prípadné úkony nevykonával a že práve ich nevykonanie spôsobilo poškodenie motora. Pozornosť okresný súd upriamil na to, že konateľ leasingového nájomcu túto svoju povinnosť (na ktorú ho upozorňovala kontrolka) splnil tým, že na servisnú prehliadku pristavil vozidlo dokonca skôr (už pri stave odometra 91 340 km).

5. Na doplnenie súd prvej inštancie uviedol, že ani skutočnosť, že pri stave odometra 90 569 km boli vynulované dáta intervalu výmeny oleja, nepreukazuje, že vadu spôsobil konateľ leasingového nájomcu. Aj v tomto prípade okresný súd bol toho názoru, že vzhľadom na vykonanie servisnej prehliadky dňa 15.11.2016 pri stave odometra 75 702 km, konateľ leasingového nájomcu nemal dôvod riešiť výmenu oleja skôr, než odometer dosiahne 95 702 km. Za irelevantné považoval súd prvej inštancie, či boli alebo neboli vynulované dáta intervalu výmeny oleja, pretože napriek prípadnému vynulovaniu týchto dát konateľ leasingového nájomcu podnikol kroky na výmenu oleja včas. Okrem iného okresný súd skonštatoval, že žalobca v konaní znaleckým posudkom a následným výsluchom znalca preukázal, že vodič vozidla nemohol urobiť nič, aby predmetnej závade predišiel.

6. S prihliadnutím k tomu, že na vozidle sa vyskytla počas záruky vada a žalobca túto vadu notifikoval žalovanému, čím si uplatnil nárok na opravu tejto vady, súd prvej inštancie uzavrel, že žalovanému vznikla právna povinnosť vadu bezplatne opraviť. Nakoľko žalovaný za odstránenie tejto vady prijal odplatu vo výške 9.723,06 Eur, súd prvej inštancie konštatoval bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, a preto ho zaviazal, aby toto obohatenie vydal.

7. V súvislosti so vznikom bezdôvodného obohatenia súd prvej inštancie bol toho názoru, že došlo na strane žalobcu aj k vzniku peňažnej ujmy, pretože žalobca bol nútený platiť nájom za náhradné vozidlo a dať vypracovať znalecký posudok. Za preukázané mal okresný súd, že žalobca na náhradné vozidlo vynaložil sumu vo výške 7.140,10 Eur, z ktorého dôvodu zaviazal žalovaného titulom náhrady škody aj na zaplatenie sumy 7.140,10 Eur a 1.080,25 Eur. K žalobcom nárokovanej sume vo výške 217,75 Eur súd prvej inštancie uviedol, že žalobca nepreukázal skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť jeho nárok na túto sumu, a preto žalobu v tejto časti zamietol.

8. Vzhľadom na omeškanie žalovaného so splnením peňažného záväzku, okresný súd žalobcovi priznal aj úroky z omeškania. Za potrebné považoval okresný súd poukázať na rozhodnutie R 27/1977, z ktorého vyplýva, že pri bezdôvodnom obohatení a pri náhrade škody platí, že obohatený/škodca je povinný obohatenie vydať/škodu nahradiť deň po tom, ako ho veriteľ požiadala o plnenie. S prihliadnutím ku skutočnosti, že žalobca nepreukázal výzvu adresovanú žalovanému na zaplatenie súm 9.723,06 Eur a 7.140,10 Eur, ktorú by uskutočnil skôr ako 26.07.2018 (kedy bola žalovanému doručená žaloba), okresný súd žalobcovi preto priznal úroky z omeškania až odo dňa 27.07.2018.

9. V závere rozhodnutia okresný súd rozhodol o trovách konania, a to podľa ust. § 255 ods. 2 C.s.p. s tým, že žalobca si v konaní uplatňoval sumu vo výške 18.161,16 Eur a bol úspešný, čo do sumy 17.943,41 Eur. Pomer úspechu a neúspechu žalobcu tak bol 98,80 % ku 1,2 %. Súd prvej inštancie preto priznal žalobcovi právo na náhradu 97,70 % trov potrebných na účelné uplatňovanie práva.

10. Na odvolanie žalovaného, ktorým žalovaný napadol rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku I., III. a V., Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo dňa 30. júna 2020, č. k. 16Cob/59/2019-191, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach výroku, v ktorých uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 17.943,41 Eur, úroky z omeškania 8 % ročne zo sumy 9.723,06 Eur od 27.07.2018 do zaplatenia, úroky z omeškania 8 % ročne zo sumy 7.140,10 Eur od 27.07.2018 do zaplatenia a úroky z omeškania 8 % ročne zo sumy 1.080,25 Eur od 24.07.2017 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku (výrok I.), a rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému, ktorý je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 97,70 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia o výške náhrady trov konania, o ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (výrok III.), ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá súdny úradník a žalovanému uložil povinnosť nahradiť znalcovi Ing. Jánovi Závodnému 98,85 % znalečného vzniknutého účasťou znalca na pojednávaní dňa 04.02.2019 (výrok V.). Odvolací súd priznal žalobcovi proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

11. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdiť v prvej, tretej a v piatej výrokovej vete. K uvedenému záveru odvolací súd dospel vzhľadom na to, že konanie pred súdom prvej inštancie nebolo zaťažené vadou, ktorá by sa týkala procesných podmienok. Odvolací súd uviedol, že postupom súdu prvej inštancie tak podľa odvolacieho súdu nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý by znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. V rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku sa odvolací súd vysporiadal najprv s procesnou situáciou spočívajúcou v možnosti splnomocneného zástupcu strany sporu, byť v súdnom konaní zastúpený advokátom, t. j. kedy advokát nezastupuje priamo stranu sporu, ale jeho zástupcu. Žalobcom je v tomto konaní obchodná spoločnosť ČSOB Leasing, a.s., IČO: 35 704 713, ktorá uzatvorila dňa 30.07.2014 s obchodnou spoločnosťou Relax SK s.r.o., IČO: 43 981 321, v postavení leasingového

nájomcu, leasingovú zmluvu s predmetom leasingu nové osobné vozidlo Mazda, ktorého dodávateľom je žalovaný (ďalej aj ako „leasingová zmluva“). Obchodná spoločnosť ČSOB Leasing, a.s., IČO: 35 704 713, priamo v tejto leasingovej zmluve udelila leasingovému nájomcovi plnú moc podľa všeobecných zmluvných podmienok finančného leasingu, najmä na zastupovanie pri: 3. uplatňovaní nárokov zo závad predmetu leasingu, vrátane zastupovania pred súdmi a rozhodovacími orgánmi, okrem odstúpenia od zmluvy s tým, že preukazom plnej moci je leasingová zmluva. V článku 6. bod 6.12. všeobecných zmluvných podmienok finančného leasingu leasingový nájomca prehlásil a podpisom leasingovej zmluvy, ktorej sú všeobecné zmluvné podmienky finančného leasingu neoddeliteľnou súčasťou, potvrdil, že pism. b/ pozná obsah plnej moci ČSOB Leasing, a.s., mu udelenej a že bude s súlade s touto plnou mocou postupovať.

13. Odvolací súd skonštatoval, že sa v danom prípade jedná o právny úkon medzi obchodnou spoločnosť ČSOB Leasing, a.s., IČO: 35 704 713 v postavení leasingového prenajímateľa, a obchodnou spoločnosťou Relax SK s.r.o., IČO: 43 981 321 v postavení leasingového nájomcu, dohodu o plnomocenstve, na základe ktorej vzniklo leasingovému nájomcovi zmluvné oprávnenie zastupovať leasingového prenajímateľa v presne vymedzenom rozsahu. Na tomto mieste považoval odvolací súd za potrebné poukázať na odlišnosť právnych vzťahov medzi splnomocniteľom a splnomocnencom vzniknuté na základe dohody o plnomocenstve (§ 23 Občianskeho zákonníka) a právnych vzťahov medzi splnomocniteľom a tretími osobami, ktoré vznikajú v dôsledku právnych úkonov splnomocnenca urobených v mene splnomocniteľa na základe plnomocenstva.

14. Listinou, ktorá osvedčuje uzatvorenie dohody o plnomocenstve je procesné plnomocenstvo, teda listina osvedčujúca v hmotnoprávnej rovine tzv. priame zastúpenie, ktoré sa v režime obchodných právnych vzťahov presadzuje typicky prostredníctvom mandátnej zmluvy. Procesné zastúpenie na základe dohody o plnomocenstve upravujú ustanovenia § 89 - 92 C.s.p.

15. Odvolací súd predovšetkým posudzoval plnomocenstvo zo dňa 19.06.2018 (č. I. 4 spisu), ktoré v konaní predložil žalobca, ČSOB Leasing, a.s., IČO: 35 704 713. Z obsahu tohto plnomocenstva podľa odvolacieho súdu vyplývalo, že spoločnosť ČSOB Leasing, a.s., IČO: 35 704 713, zastúpená leasingovým nájomcom spoločnosťou Relax SK s.r.o., IČO: 43 981 321, splnomocnila spoločnosť Advokátska kancelária OLŠOVSKÝ, spol. s r.o., IČO: 50 595 652, na zastupovanie vo veci pohľadávky voči žalovanému na všetky úkony aj v rozsahu práv a povinností Civilného sporového poriadku. V tejto súvislosti odvolací súd zdôraznil, že plnomocenstvo predložené v konaní plne rešpektuje právny vzťah medzi splnomocniteľom - leasingovým prenajímateľom, ČSOB Leasing, a.s., IČO 35 704 713 a splnomocnencom - leasingovým nájomcom, Relax SK s.r.o., IČO 43 981 321, a rovnako aj právny vzťah medzi splnomocniteľom - kupujúcim vo vzťahu k žalovanému a leasingovým prenajímateľom vo vzťahu k zástupcovi, a tretou osobou, v danom prípade spoločnosťou Advokátska kancelária OLŠOVSKÝ, spol. s r.o., IČO: 50 595 652, ktorý v súdnom konaní zastupoval žalobcu.

16. Odvolací súd vyhodnotil ako nesprávne tvrdenie uvádzané žalovaným, že Advokátska kancelária OLŠOVSKÝ, spol. s r.o., IČO: 50 595 652, zastupoval spoločnosť Relax SK s.r.o., IČO: 43 981 321 (leasingového nájomcu). Medzi žalobcom a právnym zástupcom vzniklo tzv. priame zastúpenie na základe pôvodného dvojstranného hmotnoprávneho úkonu medzi splnomocniteľom a splnomocnencom, kedy splnomocnenec vystupoval voči tretím osobám, ktorým bol v tomto prípade právny zástupca, v mene a na účet splnomocniteľa - ČSOB Leasing, a.s., IČO: 35 704 713. Spoločnosť Relax Sk s.r.o., v mene ktorej konal konateľ, bola dohodou o plnomocenstve splnomocnená uplatňovať nároky zo závad predmetu leasingu, v mene a na účet žalobcu. Ako zástupca bola táto spoločnosť označená aj v žalobe a takto za žalobcu v konaní vystupovala.

17. V ďalšom odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, zaoberal sa tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 C.s.p., a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka žalobe o splnenie peňažnej povinnosti čiastočne čo do istiny 17.943,41 Eur a čiastočne čo do rozsahu uplatneného úroku z omeškania,

vyhovel. Odvolací súd postupoval v zmysle ust. § 387 ods. 2 C.s.p., nakoľko sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

18. Odvolací súd skonštatoval, že skutkové zistenia uskutočnené súdom prvej inštancie sú správne a ich hodnotenie bolo uskutočnené v súlade so zásadou voľného hodnotenia podľa § 191 ods. 1 C.s.p., z hľadiska pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Odvolací súd uzavrel, že odvolacie tvrdenia žalovaného neboli spôsobilé tieto závery súdu prvej inštancie spochybniť. Za daných okolností odvolací súd nezistil žiadne dôvody na iné posúdenie skutkových a právnych záverov súdu prvej inštancie, ktoré vychádzajú z obsahu súdneho spisu a dávajú dostatočný podklad v prvej výrokovej vete výroku jeho rozsudku.

19. Ako skutkovo a právne správny posúdil odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj v tretej a piatej výrokovej vete výroku o nároku na náhradu trov konania, o ktorých rozhodol súd prvej inštancie, vychádzajúc zo zásady zodpovednosti za výsledok (zásada úspechu) a miery úspechu.

20. Rovnako považoval odvolací súd za správny výrok V., ktorým súd prvej inštancie neúspešnému žalovanému uložil povinnosť nahradiť znalcovi jeho nárok na odmenu a náhradu hotových výdavkov (znalečné) za účasť na pojednávaní dňa 04.02.2019 s tým, že o jeho výške rozhodne samostatným uznesením, ktoré po právoplatnosti rozsudku vydá súdny úradník súdu prvej inštancie.

21. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p., v spojení s § 255 a § 262 ods. 1 C.s.p., a žalobcovi ako úspešnej strane sporu priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania 100 %.

22. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj ako „dovolateľ“) prostredníctvom svojho právneho zástupcu dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (ust. § 420 písm. f/ C.s.p.).

23. Závažné procesné pochybenie dovolateľ videl v zmätočnom a nesprávnom postavení subjektov (strán sporu) v konaní, s ktorým sa konajúce súdy nezaoberali. Uvedená právna vada podľa dovolateľa predstavovala prekážku vo veci konať a rozhodnúť, a mala vyústiť do zamietnutia žaloby konajúcim súdom. Súčasne dovolateľ tvrdil, že všeobecné súdy konali a rozhodli v rozpore s ustálenou judikatúrou. Podstata námietok žalovaného sa týkala otázky, v akom procesnom postavení vystupovali počas celého konania leasingový nájomca a právny zástupca žalobcu. Dovolateľ vyjadril zásadný nesúhlas s tým, aby sa leasingový nájomca ako splnomocnený zástupca žalobcu (leasingového prenajímateľa) dal zastúpiť ďalším subjektom, a to právnym zástupcom. V tejto súvislosti dovolateľ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.10.2020, sp. zn. 4Cdo/20/2020, a na uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 31.07.2019, sp. zn. 25Co/194/2018.

24. V prípade vzájomnej koexistencie žalobcu, nájomcu a právneho zástupcu žalobcu dovolateľ polemizoval o tzv. reťazení zastúpení, ktoré považuje za odporujúce právnym predpisom, najmä ust. § 89 ods. 1 C.s.p. K záveru odvolacieho súdu o zákonnosti právneho postavenia právneho zástupcu žalobcu (advokáta), ktorému plnú moc za žalobcu a v jeho mene udelil leasingový nájomca, podľa názoru dovolateľa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia absentovalo zodpovedanie otázky, v akom postavení vystupuje leasingový nájomca (spoločnosť Relax SK, s. r. o.). Uvedenú situáciu dovolateľ kvalifikoval ako súčasné pôsobenie dvoch zástupcov žalobcu, a to leasingového nájomcu a právneho zástupcu (advokáta). V rámci dovolania žalovaný vyjadril úvahu, že ak bolo úmyslom žalobcu, leasingového nájomcu a právneho zástupcu (advokáta), aby advokát vystupoval ako právny zástupca žalobcu v konaní bez porušenia právnych predpisov, musel by leasingový nájomca vystupovať v konaní v procesnom postavení svedka (a nie v postavení strany sporu alebo zástupcu strany sporu).

25. Dovolateľ považoval za potrebné poukázať na zápisnicu z pojednávania uskutočneného dňa 04.02.2019, kde je konateľ nájomcu na úvodnej strane označený ako „zástupca žalobcu“. Pozornosť upriamili dovolateľ aj na rozsudok súdu prvej inštancie, kde okresný súd považoval nájomcu za žalobcu,

čo vyplýva napríklad z bodu 9 a 16 odôvodnenia tohto rozsudku, kde sa uvádza, že: „žalobca bol nútený platiť nájom za náhradné vozidlo...” Podľa dovolateľa mal okresný súd týmto tvrdením na mysli nájomcu, pretože osobou povinnou platiť nájom bol výlučne nájomca. Za zmätočné označenie právneho postavenia advokáta považoval dovolateľ, napríklad označenie v zápisnici o pojednávaní zo dňa 04.02.2019 ako „advokát zástupcu žalobcu“.

26. V rozpore s princípom právnej istoty je podľa názoru dovolateľa, aby si v súdnych konaniach mohli uplatňovať nároky tretie osoby, ktoré nie sú v žiadnom zmluvnom alebo inom vzťahu k žalovanému. Napriek tejto závažnej právnej vade sa súd prvej inštancie a rovnako ani odvolací súd s touto otázkou nezaoberali a vo svojich rozhodnutiach potvrdili nároky uplatnené nájomcom voči žalovanému, teda nároky tretej osoby (ktorá nie je stranou sporu) voči žalovanému. Dovolateľ trval na tom, že nájomca môže mať nároky iba voči žalobcovi a žalobca nároky iba voči žalovanému. Inými slovami, nájomca si mohol uplatňovať náhradu nákladov od svojho zmluvného partnera, ktorým bol žalobca a žalobca si následne mohol žiadať regresný nárok od žalovaného. Dovolateľ odmieta, aby si nájomca uplatňoval nároky síce v mene žalobcu, ale na svoj účet.

27. V závere dovolateľ navrhol dovolaciemu súdu, aby preskúmal oprávnenosť predmetného konania z dôvodu závažných procesných vád a následne zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu spolu s rozhodnutím súdu prvej inštancie.

28. K dovolaniu žalovaného sa žalobca nevyjadril.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj ako „dovolací súd“) [(ust. § 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný v súlade s ust. § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 443 C.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť, pretože smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné (ust. § 447 písm. c/ C.s.p.).

30. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti v Civilnom sporovom poriadku.

31. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou, ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia, ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Ako už Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval vo viacerých skorších rozhodnutiach (por. napr. sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012, 7Cdo/92/2012), dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti.

32. Podľa ust. § 419 C. s. p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (k tomu viď napr. III. ÚS 474/2017).

33. V zmysle ust. § 420 C. s. p., je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo, ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád, ktoré sú

vymenované v ust. § 420 písm. a/ až f/ C. s. p.: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

34. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa ust. § 420 C. s. p., je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 C. s. p., dovolací súd skúma primárne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C.s.p., pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu uvedenému v tomto ustanovení. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo, alebo nedošlo.

35. Podľa ust. § 431 ods. 1, 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa ust. § 420 C. s. p., možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

36. Zo samej podstaty dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku vyplýva, že právnu úpravu, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých možno na podklade dovolania výnimočne prelomiť záväznosť a nezmeniteľnosť rozhodnutia súdu predstavujúceho už res iudicata, nemožno interpretovať rozširujúco. Narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritorným rozhodnutím), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti - to platí o všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch.

37. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania v rozhodovanom spore dovolací súd v prvom rade poukazuje na skutočnosť, ako má dovolateľ svoje dovolanie odôvodniť.

38. Podľa ust. § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

39. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (ust. § 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj ust. § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ust. § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (ust. § 420 C. s. p., v spojení s ust. § 431 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

40. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodzuje z ust. § 420 písm. f/ C.s.p., podľa ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

41. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu

zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

42. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

43. Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľ vytýkal súdu prvej inštancie a rovnako tak aj odvolaciemu súdu, že sa absolútne nezaoberali postavením subjektov (strán sporu) v konaní. Dovolateľ považoval za zmätočné a nesprávne, v akom procesnom postavení vystupovali počas celého konania nájomca (leasingový nájomca - spoločnosť Relax SK, s. r. o.) a advokát (Advokátska kancelária OLŠOVSKÝ, spol. s r.o.). Zastúpenie žalobcu nájomcom, ktorý sa dal v konaní ďalej zastúpiť advokátom posúdil dovolateľ ako odporujúce ust. § 89 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého sa strana môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí a zvolený zástupca sa nemôže dať zastúpiť, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Námetka dovolateľa teda smerovala k tomu, že sa zvolený zástupca žalobcu (nájomca) nemohol dať v konaní zastúpiť ďalším subjektom, právnym zástupcom (advokátom). K uvedeným tvrdeniam dovolateľ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 21.10.2020, sp. zn. 4Cdo/20/2020, a na uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 31.07.2019, sp. zn. 25Co/194/2018. Ďalšia argumentácia dovolateľa sa týkala varianty súčasného pôsobenia dvoch zástupcov žalobcu, ktorými boli nájomca a advokát.

44. Žalovaný v dovolaní upriamil pozornosť aj na to, že súdy v konaní priznali žalobcovi okrem iného tiež nárok na náhradu škody vo výške takmer 8.000,- Eur, a to za náhradný nájom iného motorového vozidla počas obdobia, kedy nájomca nemohol využívať opravované motorové vozidlo značky Mazda. Dovolateľ trval na tom, že táto škoda nevznikla žalobcovi, ale nájomcovi, ktorý si náhradné motorové vozidlo údajne musel prenajať (od spriaznenej spoločnosti), pričom na nájomcu boli aj vystavené faktúry. V tejto súvislosti dovolateľ apeloval na to, že v konaní nie je žiaden záznam alebo dôkaz o tom, že tieto náklady boli uplatnené u žalobcu alebo aspoň nájomcom ako zástupcom žalobcu.

45. Podľa ust. § 89 ods. 1 C.s.p., strana sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Zvolený zástupca sa nemôže dať zastúpiť, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

46. Podľa ust. § 89 ods. 2 C.s.p., ak zvoleným zástupcom podľa odseku 1 nie je advokát, súd uznesením, ktoré doručí zastúpenej strane, rozhodne, že zastúpenie podľa odseku 1 nepripúšťa, ak zástupca zjavne nie je spôsobilý na riadne zastupovanie alebo ak ako zástupca vystupuje vo viacerých konaniach.

47. Podľa ust. § 89 ods. 3 C.s.p., ak je strana zastúpená advokátom, zastupovanie iným zástupcom ako advokátom je vylúčené. Ustanovenia osobitného predpisu o advokácii tým nie sú dotknuté.

48. Na doplnenie dovolací súd uvádza, že: „Právo sporovej strany zvoliť si zástupcu je vo všeobecnosti neodňateľné. Súd môže brániť strane v tom, aby sa dala účinne zastúpiť konkrétnou osobou iba v zákonom ustanovených prípadoch (napr. § 89 ods. 2 a 3, § 90, 91, § 291 ods. 1 CSP). Súčasne nemožno sporovú stranu nútiť, aby svoje procesné práva a povinnosti vykonávala osobne, pokiaľ má riadne zvoleného zástupcu. Splnomocneného zástupcu je nevyhnutné dôsledne odlišovať od zákonného zástupcu a od procesného opatrovníka, ktorí konajú za procesne nespôsobilú osobu v rozsahu absencie jej spôsobilosti samostatne konať pred súdom (§ 68 až 71 CSP). Zastúpenie ako také nie je vo všeobecnosti procesnou podmienkou a súd môže konať a rozhodnúť aj vtedy, ak strana nie je v konaní zastúpená, pokiaľ nie je ustanovené inak. Ak je strana v konaní zastúpená advokátom, zastupovanie iným zástupcom ako advokátom je vylúčené.“. C. H. Beck, 2016, Civilný sporový poriadok, 1. vydanie, 2016, s. 291 - 305; F. Sedláčko.

49. Dovolací súd zo súdneho spisu zistil, že uvedené námietky žalovaného ohľadom dvoch zástupcov žalobcu neboli predmetom odvolania žalovaného zo dňa 12.04.2019, doručeného na súd prvej inštancie dňa 15.04.2019 (č. l. 116-117 spisu). Táto argumentácia bola použitá až po zmene právneho zástupcu žalovaného, a to vo vyjadrení žalovaného zo dňa 09.09.2019, doručeného súdu prvej inštancie dňa 09.09.2019 (č. l. 149-152 spisu), tzn. až po uplynutí lehoty na podanie odvolania. Uvedené sa vzťahuje aj na tvrdenia žalovaného ohľadom uplatneného nároku na náhradu škody vo výške cca 8.000,- Eur za náhradný nájom iného motorového vozidla počas obdobia, kedy nájomca nemohol využívať opravované motorové vozidlo značky Mazda.

50. Podľa ust. § 365 ods. 3 C.s.p., odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

51. Vzhľadom na uvedené dovolací súd vyhodnotil argumentáciu dovolateľa ohľadom nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia a zmätočnosti zastúpenia žalobcu ako irelevantnú.

52. Okrem toho, že vyššie uvedená argumentácia žalovaného bola použitá v odvolacom konaní až po uplynutí lehoty na podanie odvolania, dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že dovolateľom namietaná procesná vada (súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, § 420 písm. f/ C.s.p.) týkajúca sa prípadného nesprávneho zastúpenia žalobcu dvoma zástupcami v súdnom konaní nemala vplyv na to, aby žalovaný mohol v konaní uplatňovať prostriedky procesného útoku, prostriedky procesnej obrany alebo opravné prostriedky, ktoré v priebehu súdneho konania aktívne využíval. Keďže žalobca označil zástupcov žalobcu už v podanej žalobe, mohol žalovaný namietat túto skutočnosť už v konaní pred súdom prvej inštancie. Z uvedeného dôvodu dovolací súd konštatuje, že dovolateľovi nebolo upreté právo na spravodlivý proces.

53. Keďže z napadnutého rozhodnutia je zrejmé riadne označenie strán sporu s procesnou subjektivitou, nemožno rozhodnutie odvolacieho súdu označiť ani za zmätočné, tak ako to namieta dovolateľ. Rovnako v súvislosti s argumentáciou dovolateľa ohľadom nepreukázania náhrady škody na strane žalobcu (leasingového prenajímateľa) v konaní pred konajúcimi súdmi, dovolací súd uvádza, že uvedené nemožno subsumovať pod procesnú vadu podľa ust. § 420 v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p.

54. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd po preskúmaní postupu odvolacieho súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku, dospel k záveru, že nakoľko nedošlo k porušeniu práva žalovaného na spravodlivý proces v zmysle ust. § 420 písm. f/ C.s.p., argumentácia žalovaného nebola dôvodná.

55. Dovolací súd preto uzatvára, že dovolanie žalovaného podľa ust. § 420 písm. f/ C. s. p., nie je procesne prípustné, z ktorého dôvodu jeho dovolanie proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podľa ust. § 447 písm. c/ C.s.p., ako procesne neprípustné odmietol bez toho, aby sa mohol zaoberať dôvodnosťou dovolania.

56. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (ust. § 451 ods. 3 veta druhá C.s.p.). O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 453 ods. 1 C.s.p., v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p., pričom žalobcovi, ktorý bol v dovolacom konaní úspešný, nepriznal náhradu trov konania, keďže mu v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

57. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.